

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЗВІТ ОРГАНІЗАТОРА.

Едмонтон, Альта.
Після з'їзду самої Едмонтону.
Едмонтон, це центр освіти українців на заході Канади. Тут найбільше українських товариств, реалізацій, шкіл панів, добродій, прічвер, гандларів, понів, "високоченців" і невиченів — всі вони є тут. "Долгадоці" привітають до міста фермерів, кожний каже молитися його богами. Коли-ж побудовано тут Укр. Роба. Форм. Дім і почали відбуватися робітничо-фермерські з'їзди, почало від тоді рватися різні мішани, як це вони самі себе назвали. Щоб побороти робітників, вони творили один фронт, котим знову розбивалися і закінчили тим, що проті сварилися всі на одну. Робітники їм не завдячують і дають широкі паростки зі своїми дітьми.

Борніш — фермерська місцевість. Фермери тут дуже енергійні до товариської праці, мають свій досвід гарній дім, кож мешканця їх дуже розсидали, то проті вони грають представлення, концерти, піанки, лекції. Ця фермерська околиця ривняється до міста своєю організаційною працею. Я бачав-би, щоб фермері в інших місцевостях так працювали.
Вегревіні — це столиця українських бізнесовців. Але після укладу "національної" кооперації патріотичні справи нема в них. Від того часу деякі покидали власні бізнеси, але своєї популярності серед фермерів як "народні діти" вони не можуть здобити назад. Е там відділі ТУРФДім і Жіночі Секції, які ведуть гарну роботу. Дають концерти, представлення, мітінги, а днями працюють на куток хліба. Є мандолінова оркестра. Літню частю виділяють на фарми і там працюють між фермерами. Цим товаришам і товаришам треба хіба побажати доброго успіху.
Рова Парк — околиця фермерська. Є тут фермери заможні, однак нема нічого такого, щоби їх ривняло від усіх з робітниками, бо самі дуже тяжко працюють, декотрі з них прямо так згаровані, немов кінн неспро.

Тут укр. робітництво досить добре організоване, має свій Дім, кожний вечер занятий проблемами та мітінгами. На домі є ще поважна сума догугу і вона товаришам і товаришам найбільш докучає. Були вже такі, що через довг охолодали до праці, та поміж тою більшість тим енергійніше ставала до праці то бивають тут знеохоти в одинці. Коли-б не індивідуальний запис, то робітники Дрогогелер були-б вже похвалялися в сторінках робітничої преси, що вони вже обтрисали з догу. Та бда, що вони тепер якраз переживають важкі дні, яку лише можна угадати.
Летбридж — містечко, де українські робітники працюють на ярді залізничних доріг, а більше в майнах. Мають свій Дім, трохи заласко мешкають від догу, бо декотрим треба їти пішки три милі, але товаришам і товаришам завжди приходять відбувати мітінги, грають представлення, концерти. Довг досить малий, а здается, що тепер може його зосилити сплатити, бо коли я був в Летбриджі, тоді готувалися товаришки до базару, а товариші до представлення, щоби зробити вже кінєць із догом. Товариші і товаришки досить ширі в організаційній праці, мені було дуже приємно з ними. У них є велике бажання створити нашу організацію сувільною, в котрій повинні бути кваліфіковані учителя, дрігенти і т. ин.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

СПРОСТОВАННЯ.

В числі 22 "УР.В." був відмінний допис Г. Б. п. н. "В мандриші", в котрим він подає короткий огляд всіх місцевостей від Колгорт до Фері Тав. Г. Б. так розійшовся з правдою в своїх огляді, що читачи його, а не ми самі собі повірили, що то пишеться про ті місцевості, в котрих я вже перебуваю кілька років. Задко переселив то в одну, то в другу сторону. Там, де в дійсності курсу самота, де багато робітників блукають поза організацією, де організації час від часу замирають, то Г. Б. написав, що там настрій гарний, робітники цікавляться загальним рухом, читають і т. ин. І знову, навпаки, де самотинщина знімає до 90%, де до організації належить від 70 до 80% укр. робітників, де граються представлення, концерти, віддаються мітінги і лекції, то написав, що там самотинщина загинула, багато блукають поза організацією, не читають і т. ин. Не дамо тут писати про кожну місцевість і спростувати те все, що написав Г. Б., а тільки спростую більш важливі точки.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

Колмен, Альта.
УСДП там була сильна, але не було це кілька років перед світовою війною. Потім там всяка робота між укр. робітниками пінула, а після війни з'їхались більше енергійні товариші та заснували Товариство Самообразовання і там почалась організаційна праця. Коли товариші розвинули праці, робітники почали гордуватися до товариства, а нашіші побували укр. Роба Дім, щоби мати свої досвідні і черпати науки. Коли товариші працюють так енергійно дальше, то від них за рік ми будемо читати веселі вістки в "УР.В.", що українські робітники в Колмені похвально догу.

найкращий годні рано. Перед тим, як зачати читати книжку, читачі повинні бути розумніми. Розуміється, що ніхто не скаже, що вже все зроблено на основі світового досвіду; робитися на світові досвіді і дозволяє час і знання не лишні так багато позуду членів місцевостей, як це виглядає з писань Г. Б. А що котрись з писань сказав, що є такі, що знають більше від него, то не означає, що вже всі члені не читають, але як раз навпаки, це означає, що той самий член, котий говорить це, мусів читати, коли він зрозумів вже, що хтось може знати більше, і нема нікого на світі, щоби більше знав від них. Отак, щоб зрозуміти, що хтось знає більше, також треба читати. На що тільки можна-б багато більше писати, однак думаю, що й так забираю багато місця і тому на цім кінчу. З той самої причини не хочу спростовувати неточності про інші місцевості.
На закінчення раджу т. Г. Б. і всім дописувачам до газети, що коли пишуть, то щоби не уважали тільки на те, щоби написати і щоби його допис був поміщений, але щоби ставали додані найбільш правдиві вісти з даної місцевості. Робітник, читачи робітничу газету, бачить, що коли про його місцевість є правдиво написано, тоді він на практиці переконується, яка є ріжниця між капіталістичною, а робітничою газетою, тоді він вірить робітничі, читає, і покидає капіталістичну. І маюборт, коли робітник перече та неправдиву вістку про його місцевість, то, не розуміючи, що це не віна газети, але той одинокі, котра написала допис, трапить віру в робітничу газету і говорить, що всі "газети брешуть". Отже неправдиві вісти не приносять користі ні робітничій газеті, ні робітничому руху взагалі, і надимі кліччесь неправди бути:
Тепер неправдливі вісти з робітничої газети!

МІ Я ВОНИ.
(Піасуючі праці)
Вест Форт Вільям, Онт.
Сегорнійний зміюний сектор культури-освітної праці в організації при Українських Робітничих Дому в Форті розвивається ліпше, як вільдіють до цього часу. Про це свідчать часті устроєні концерти, мітінги при участі мішаного хору, літньої мандолінової оркестри, бесідників і декламацій; театральні вистави, що їх дає наш драмгурток також визначається добрим вибором шук. Свій піраєс під час кожний раз була залюнена гістьми, поміж того, що кожний раз наші "чотирьохкубі" виставляли й сво їх "чотирьохкубі", щоби похвалити їх, як також іншими наші афіші, виставлені в видних місцях.

Тепер, правда, вже менше концерти і вистав, а це тому, що другу половину сезону товариші і товаришки рішили використати на науку, щоби по тім же з більшою енергією кинулися на безпощадну боротьбу з темнотою й забобонами.
Проводиться школа для неграмотних, в котрій є поверх десятка учеників й учениць. Поступ док гарній мисль мими. Рівно-ж існує школа граматична й арифметична. Кожній неділі відбуваються курси "Політичної економії", неперіодичні виклади з географії, які також спільні читання в жіночій відділі на різні теми.
Молода дітота організації СУРМ не може не дарувати; при допомозі від учителя-інструктора відбуває від часу своєї оброб, читає книжечки, слухає уважно виклади інструктора, як також вправляється в гімнастичних вправах. Все й рішати видавати свої стипендії, під назвою "Вісти СУРМ". Одним словом, молоді наші каморки вже встановили від демо-ралізація американської вулиці. Наші діти кожись заступають наші

Ос такі підсумки робимо нині з нашої дотеперішної роботи.
А тепер звільнившись спинимось на противіні наші товариші, на наших крижанів "незалеждівачів". Це та частина наших робітників чорноробів, з котрини кожного дня стрічаємось по фабриках, елеєкторат, папірних і скоди, а котрі не стоять від власного ріжних панських плазунів.
Ріжні відпадкі, ідеморалізовані недовбитки з петляорського потонування "корабля", кожного дня плазують по панських порогах з доносами на укр. робітничу організацію. Кричать, страшать революцією, більшовизмом, доносять на товарищів по роботах, брешуть, що вже всі укр. робітники, форми, бося, а навіть і самі Канадійські-фабриканти у Форт Вільям червонолють.
Зраду місцеві мешканці, коли про читай великий наголовок в "місцевій газеті" про страшних "червоних", то аж жалілися самі себе, а тепер вже звикли і уваги не звертають — звичайне явище.
Яка-ж ціль цих доносов? — спитаете читачу. О вони мають свою ціль. Кожна тварина хоче жити, а тим більше і такі плазуни. Були колись солдати і для них часи, та вже минули. Вони кожись устроювали різні патріотичні шопки і ми там були з ними; зарпудували нас при кожних виборах за хрупкісікі окулами; збирали зелені, то на трюмпу Падерського, то на гарматах й "медичніні" Петьюрці, то на "державу" Петрушевичів. При тім і життєвість було можна і слава була. А тепер? Нема!

Тепер заводять сумнів: "Де ти бродивши моя доле..." і треба було вклонитися за якийсь фак, щоби з голоду не здохнути. І власне, ради тих своїх потреб, стали доносити-брехати на укр. робітників до тих, котрі дають. І нині декотрі з них вже добилися служби в панів і носять бляшечки з лівого боку під ковніром. Менше хитрі ще на-ів дороги: "служачки" стула-відаженямі ще поки що без баланшок. А ще інша братія: хорі на ма-нію "поети", лонатики, отаманчики, скоропадського офіцерики, дяко-учителі і проті "темайні" займаються пльотками на укр. робітничу організацію. Страшать людей такими глумливими видаваннями, як та, що черкнув в укр. Роба Дому "побили дробчиком Шпеченка" і ин.

Щоби втримати при собі ту частину неслідомих чорноробів, котра ще смієтась і під їх впливом, поборюється всі ті "пані" поборжники і заснували свистунівську парадію, та "моявільні" фарисей православному боготві.
Та ми певні, що той їх "грунт" православлний трісне ще в пеленгах, бо нині наука бере верх над сліпою вірою і певно й ті, що дались зловоти на православлний гачок, скоро прозірять та повторять слова нашого гегіля Івана Франка, котрий при віді-інних "патріотів" сказав:
Наплюй на них!
Я сину ліпше знаю
Всю ту патріотичну зграю
Пі шину їх любовних фраз.
І. П. Бурлака.

САМ ДАЮ Я ДРУГИХ КЛІЧУ.

Товаришу Редактор!
Співня в з високую своєї вісти з пресовий фондод, але сподіюсь, що Ви вибачите.
Багато ще є таких фермерів, які не здають собі справи відносно своєї преси й не розуміють яку користь може їм принести ця преса.
Товариші фермері! Неже вам так добре поводитися, що ви не то, що не хочете підтримати своєї преси, а ще в-стаєть гнівою колодою на дорозі для тих товаришів, що спінять з піддержкою своєї й нашій пресі, що працюють для добра так свого як і нашого? Подумайте лиш на хвильку, товариші фермері, як вас обдурюють з усіх боків. Адже вас визискують на кожних кроці, а ви него не бачите і не хочете бачити. Всім нам, бідним фермерам, треба учиться, як на своїй жити. Треба нам уміти постувати за своєї праця, треба нам научиться, як боротися проти того страшного визиску, який переводять на нас великі буржуазні півни. Правда, до школи ходити до півно, в нас на те не вистаєть часу, бо мусимо працювати від ночі до ночі, хоч і на обур не можемо зарпацивати, бо нас зі всіх боків обдурюють, але можна декого навчитися з своїх власних газет. У Вільямгу видается газета "Українські Робітничі Вісти". У цій газеті пишеться про наші кривди і злоди, про рабування нашій тяжкої робітничий капіталістичним галапасами. Але у цій газеті вказується метаю, після якого маємо поступати, щоби протиставитися успішно проти цих галапасів. У Вільямгу виходить ще й жіночий журнал "Робітниця", в якому так само пишеться про справи, що дотикають працюючих жінок робітничіх і фермерок. Журнал редакційний дуже приступною мовою так, що кожна робітниця чи фермерка, хоч і мало очитана, зрозуміє зміст цього журналу й навчитися багато чого корисного. Отож, товариші, нам треба читати "УР.В.", треба нашим жіночим читати журнал "Робітниця". Нам треба створити сильну робітничо-фермерську організацію, доки будемо стояти неорганізовані, доки не може бути й мови про поліпшення наших умов. Наші робітничі часосипи накликають до злуки робітників і фермерів, бо тільки в злучі наша сила, з якою числитимось буржуазія й не поможі простигати своїх догук рух по нашій праці. Але нам треба читати й освідомлятися, щоби ми розуміли як слід свою завдання, свою мету.

Що ставляють товариші фермері перед платниками "УР.В." а ви товариші фермері перед платниками нашого журналу "Робітниця".
Посляко Вам, Товариші, \$8.00 як залегатість і підтвердження моєї передплати на "УР.В." (ліста ч. 132) і \$2.00 жертову на пресовий фонд "УР.В." на передплату "Робітничі" виснаго \$1.50 і на пресовий фонд "Робітничі" \$0.50, а щоби разом суму \$12.00.
З товарищим приймом,
А. Вербовецький.

Кожний класово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету
THE WORKER
Офіційний орган Комуністичної Партії Канади.
Передплата на рік винить \$2.00, на пірпів \$1.00.
Зашліть передплату такі ще нині!
Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Turrent Bldg.,
95 King St. East,
Toronto, Ont.

М. ІРЧАН.

В БУРЯНАХ

Другий том спогадів з громадянської війни на Україні 1920 року.
(Продовження)
І я лежу. Тихо — рівно — безнадійно. Ні! Є надія! Я буду жити. Помірати в цих кушах не хочу.
Стає перед очима товаришка Мірра. Ви її не знаєте? Це без сумніву дівчина, хоч дівчина і не дівчина. До революції виглядала така: (по фотографії).
Росту, як я. (Середнього.) Темне волосся м'ягке і з природи на кімчиха вється в кучеряві сплеті та спадає по плечах. Обличчя великої дитини, округле, добре, а в кімчихах уст ямки. Очі — очі без сумніву блакитні і голосе — великі. (Кажуть це краса.)
Зараз-же виглядає так:
Волосся пострижене "на нульку", очі ті самі, обличчя то саме і ямки в кімчихах уст ті самі. На ній старенький кашкет, салдатська сорочка і бурного-зеленія штани. На ногах постіли з ліпноговго лича. (Ногі малі — дрібні.)
Всє усміхнена і тоді найкраще виділяються в кімчихах уст ямки. Буває й сумна, але рідко.
Тов. Баран каже:
— Товаришко Мірра, чому ви не носите черевиків, тільки личаки?
А вона:
— Хіба-ж не все одно? Я могу й боса.
(А т. Баран любить, щоби ходили в черев-

ках.)
Мірра студентка медицини останнього року, але від часу революції — в революції. Була секретаркою голови Ради Народних Комисарів України Раковскогого, але одного гарного ранку сіла на потяг і поїхала на фронт.
— Канцелярищина, не люблю — казала.
А її питали:
— А ви сказали, що їдете?
Вона найво — ширю:
— Ні. Хіба-ж не все одно?
На фронті вона нічого, себто — рядовим червоноармієцем. Вся зброя це руйнища, все добро — до на ній. Навіть ложки немає. (І я теж немаю.) Любить бо і не любить відступити. Була в козятинському польському перстені при кімчі квітя і брала участь в атаці пластуців. Причавалала на обозній коняці. Добре знає Маркса і на зубок цілу історію революції. Скрізь була.
Питаю:
— Товаришко Мірра, в тебе є батьки?
— Є.
— Де?
— Були в Москві.
— А зараз?
— Може й зараз, не знаю. А хіба не все одно?
(Завігнув плечима: мені розуміється все одно.)
Т-ка Мірра, це жінка революції. Ви знаєте що це таке? Це значить, що вона жінка і не жінка. По тілі так, по життю ні. Ви цілком не відчуваєте, що вона жінка. Товариші більше нічого. Одним словом — людина і жінка тут ні причому. (А за це так тяжко сьогодні.)

Клічемо себе так: Я її: "Кацапка".
Вона мене: "Хахол".
Але буває й так: Сидимо в селі і Міррі не має. Назар прибігає.
— Ей хахол їди-ко зі мною.
— Куди кацапка?
— Не могу купити нічого, ваші баби не розуміють мене...
Сміюся вдволеню.
— Еге! Федерация! — передрадною.
— Ну їди хахол!
Мовчу.
— Хахол!
Не відзиваюся.
Тоді вона:
— Настоящий Українець, ходи!
Я встаю.
— Ось так й кажи...
— А ти чому кажеш мені кацапка?
— Це інша справа — заявляю ніби серйозно.
— Я на Україні і маю право говорити, як захочу...
Тоді сіміємося.
Але рад я добачив щось цікаве. Було так: Товаришка Мірра поїхала в другу дивізію до своєї товаришки. Приїхала і розказує:
— Знаєш, вони такі чудні...
— Хто? — питаю.
— Та моя товаришка і її чоловік. Вона дурна виїшла заміж. І причепили собі над ліжком виспаніє супротив обов'язки, щоби, мовляв, кожного ранку пам'ятати про все. А є в них дитинка. Малюсенька, гарна. Я бавила її, аж...
— Ти-ж дітей не любиш... — перериваю.
— Ну да, не люблю, але... Підожди, не перебивай, хай докажу.

І вона розказувала з такою любовістю та ніжністю про ту дитину, як мимовільно я подумав: — Влягай й 10 штанив, все одню в тебе серце матері-жінки. Ось там, під тою зеленою салдатською сорочкою... Да...
На другий день т-ка Мірра переїхала в іншу дивізію, де мабує й дотепер. А серце в неї страшенно м'ягке. В бою — тверда, в житті, де плачуть діти, просять хліба голодні, вмирають люде — вона м'ягка. Сама не буде їсти, а видасть голодним.
В західній Європі таких жіночих типів тяжко знайти. Бувають, але дуже рідко. Не згадаю про Галичину, бо там є семінариски, гімназистки і попадянки. І дуже-дуже рідко — жінки революционерки.
Як подумав, то аж дивно. Як ми страшенно білі! Матеріял для нашої, а не нашої. Вміємо плакати, нарікати, просити, плазувати, славословити других (душних) і змінитися, як осіння погода. Нація пастухів. (Не в розумінні, що походимо від пастухів, нехай би так, це краще. Але пастухів-наймитів!) Немає в нас рішучості, зриваємось і падаємо. Немає прямилоїності, йдемо і збочуємо в багно. Немає видержаности, — говоримо сьогодні одне, завтра друге. Немаємо естетичного виховання — сьогодні з одним, завтра з другим. Немаємо почуття солідарности, — говоримо про образи, думаємо про гарбузи і нишком (для рідної кишні) продаємо батьків.
(Далі буде)

Товариші! Відновляйте передплату однією робітничої газети "Укр. Роб. Вістей"!

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно виїшла в друку?
Якщо немає її ви самі, або ваш знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не траплять вона вартості навіть тоді, як ви не прочитаете її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і в кохти робітництва в Америці. Кожен читаче, то не може так довго відірватися від книжки, доки не прочитаете до кінця.
Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі її страшні події в старому краю. Читачи "Карпатська ніч" рівночасно багато вивчє і то в найбільш приступному способі, бо ціла з'янка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПИТЕ! РОЗПОВІДАЮТЬ СЕРЦЕМ ЦЮ КНИЖКУ.
Вискажіть книжку за попереднім надісланим грошем. ШІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з грішми посилати на таку адресу:
Українian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.